

מבחן מסכם – רמה גבוהה – מחווון

משך המבחן: 90 דקות • סך הכול 100 נקודות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': ניתוח טקסט ונתונים	45	
חלק ב': ידע והבנה	30	
חלק ג': חשיבה מסדר גבוה	25	
סה"כ	100	

חלק א': ניתוח טקסט ונתונים (45 נק')

1 בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

א. מה השתנה בכיוון הזרימה במוביל לפי הטקסט?

- מים מותפלים זורמים גם אל הכנרת
- המוביל נסגר
- המים זורמים רק לירדן

2 הסבירו את הקשר בין הקמת מתקני ההתפלה לבין מצב הכנרת. (12 נק')

תשובה אפשרית: ההתפלה סיפקה את רוב מי השתייה, לכן שאבו פחות מהכנרת והמפלס נשמר; היום אף מזרימים אליה מים מותפלים.

3 השלימו: יתרון וחסרון של ההתפלה. (12 נק')

תחום	יתרון	חסרון
משק המים	מים רבים שלא תלויים בגשם	יקרה
סביבה	פחות שאיבה מהכנרת ומהאקוויפרים	צריכת אנרגיה ותמלחת לים

4 האם לדעתכם ישראל פתרה את בעיית המים? נמקו בעזרת שני נתונים מהטקסט. (13 נק')

תשובה אפשרית: תשובה מנומקת, למשל: במידה רבה - רוב מי השתייה מותפלים והכנרת מקבלת מים; אבל לא לגמרי - ההתפלה יקרה, צורכת אנרגיה ומזהמת.

חלק ב': ידע והבנה (30 נק')

1 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכונים. (12 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. מדבר יהודה יבש כי הוא נמצא בצל גשם.	☒	☐	
ב. עיירות הפיתוח הוקמו במרכז הארץ.	☐	☒	עיירות הפיתוח הוקמו בפריפריה - בגליל ובנגב.
ג. התחדשות עירונית חוסכת שטחים פתוחים.	☒	☐	

2 התאימו תופעה להסבר. (10 נק')

טור א

טור ב

1. גודש תחבורתי

3 ריבוי טבעי ועלייה

2. ישראל כ"אי"

4 המסת שכבות מלח ליד ים המלח

3. גידול האוכלוסייה

2 סחורות עוברות בים ובאוויר

4. בולענים

1 מכוניות רבות בשעות העומס

3 הסבירו מדוע רוב חברות ההייטק נמצאות במרכז הארץ. (8 נק')

תשובה אפשרית: שם נמצאים רוב העובדים המשכילים, האוניברסיטאות, המשקיעים והתחבורה הנוחה.

חלק ג': חשיבה מסדר גבוה (25 נק')

1 הראו כיצד אקלים, מים ויישובים קשורים זה לזה בישראל. השתמשו בדוגמה. (12 נק')

תשובה אפשרית: למשל: הגשם יורד בצפון, אבל האוכלוסייה במרכז ובדרום - לכן הוקם המוביל הארצי, וכך התאפשרו יישובים וחקלאות בנגב.

2 הציעו תוכנית קיימות לעיר שלכם עם שלושה צעדים - אחד לכלכלה, אחד לחברה ואחד

לסביבה. (13 נק')

תשובה אפשרית: כלכלה: פארק תעסוקה ליד תחנת רכבת; חברה: מרכז קהילתי ושבילי אופניים בטוחים; סביבה: מיחזור, גגות סולאריים ושימור שטח פתוח.